

Mødenotat fra borgermøde om højvandssikring af Skælskør

Onsdag den 26. februar 2020 kl. 19.00-21:00 på Harboes Bryggeri, Spegerborgvej 34, 4230 Skælskør.

Dagsorden

- Velkomst og intro til mødet
- Præsentation af projektforslag
- Kaffepause
- Principper for partsfordeling
- Den videre proces
- Spørgsmål og kommentarer
- Afrunding

Velkommen til Harboes Bryggeri

V/ Søren Malling, CEO for Harboes Bryggeri

Velkomst og intro til mødet

V/ Jørgen Grüner, formand for Miljø-, Plan- og landdistriktsudvalget [MPL].

Det er altid en fornøjelse at komme til Skælskør, hvor borgerne er meget engagerede og møder talstærkt op. Tak til Harboes Bryggeri for at lægge lokaler til aftenens møde.

Gennemgang af program.

Slagelse Kommune har foreløbig afsat 8 mio. kr. af til projektet. Der er blevet udarbejdet et forslag – med tre forskellige løsningsforslag.

Vi skal have arkitekturen til at spille sammen med resten af byen. Vi kommer derfor til, at holde flere møder og workshops mv.

Både Skælskør Nor og Skælskør fjord er internationale naturbeskyttelsesområde. Det er vigtigt at vi har det for øje og tager hensyn til dette.

Skælskør Bymidtegruppe

V/ Steen Olsen, medlem af MPL og formand for Skælskør bymidtegruppen

Der er bymidtegrupper i Korsør, Skælskør og Slagelse. Anders Kofoed som er medlem af Erhvervs- og Teknikudvalget er også medlem. Bymidtegruppen udgøres desuden af repræsentanter fra Skælskør Erhvervsforening, Skælskør Lokalråd, Skælskør Bevaringsforening, Kunstnerlavet KIT, Skælskør År 2000, Bykontoret, Handicaprådet og Det Røde Pakhus.

Bymidtegruppen arbejder for en arkitektonisk, miljøvenlig og kundeorienteret bymidte. Har udtaleret overfor relevante udvalg i Slagelse Kommune. Skal skabe sammenhæng. Ledelinjer, cykelstier, kunst i tunneller mm.

Havneplanlægningen – er opdelt i højvandssikring og helhedsplan. Man må aldrig blive i tvivl om at pengene til højvandssikring – går til højvandssikring. I bymidtegruppen har vi været på inspirationstur til Svendborg, Fredericia og Kerteminde.

Der bliver holdt workshops om havneplanlægning. Møde den 18. maj om havneplanlægningen og opstart af helhedsplan. Politisk principbeslutning om højvandssikring i maj.

Præsentation af projektforslag

V/ Lars Frederiksen, projektleder hos COWI

Bestemmelse af vandstand og forholdene i Skælskør

67 officielle målestationer. Kystdirektoratet laver højvandsstatistik. Omkring 130 års data fra Korsør og Nyborg. Hændelse fra 2006 – i Nyborg var den meget høj: 180 cm over middelvande.

Kommentar fra salen: det havde vi også i Skælskør.

100 års hændelse – en hændelse der statistisk set forekommer én gang pr. hundrede år. Statistikken er baseret på historisk data. Man kan godt have flere store hændelser i træk.

Stormflod er ikke en nyhed. Stigning i middelvandsspejl vil dog påvirke fremtidige scenarier. Hvor meget havet kommer til at stiger og hvor hurtigt – variere alt efter hvilken model man anvender til at forudsige den globale havspejlsstigning.

DMI nedskalere de internationale modeller så vi kan bruge dem lokalt.

Hvis vi planlægger langsigtet – så er vi nødt til at tage højde for vandspejlsstigningen. Landhævning redder os ikke i dette regnestykke.

Spørgsmål: Hvad har størst betydning – stormflod eller vandstandsstigning?

COWI: Vi fremskriver ikke stormene. Men ved en generel havspejlsstigning vil konsekvenserne af en stormflod øges.

Byer udpeget i oversvømmelsesdirektivet er forpligtiget til, at lave en risikostyringsplan. Det gælder for Korsør – ikke Skælskør.

I Skælskør er der skadesomkostninger for 100 mia. kr. over de næste 100 år. Der er en række usikkerheder som man skal have in mente i forbindelse med

skadesomkostningerne bla. nedsætter beredskabet skadesomkostningerne, men det er heller ikke gratis.

Udfordringer konkret i Skælskør: fin havneby hvor terrænmodellen tydeligt viser, at terrænet stiger kraftigt til begge sider, men områderne omkring selve havnen ligger lavet og bliver oversvømmet.

Kloakering: primært separatkloakeret. Hændelser fra kloakken sker generelt om sommeren og skyldes skybrud. Når vandet står højt i havnen – har vi ikke skybrud. Det skal selvfølgelig sikres at der er højvandsklapper på alle udløb.

Sammenholdes højvandsstatistikken og havspejlstigningen fås en dimensionsgivende vandstand på 2,0 m. Det vil sige at en sikring skal have en højde på 2 meter over middelvande.

Den rapport som er blevet udarbejdet er et skitseprojekt – et mulighedsstudie. Vi kan ikke bygge efter skitser, projektet som helhed vil skulle konkretiseres.

Gennemgang af de 3 løsningsforslag

Løsning 1: landbaseret løsning – diger, mure.

Løsning 1 består udelukkende af landanlæg, se præsentationer for kort og gennemgang af løsningen.

Havnearealet er ikke sikret – da en mur vil forringe anvendelsen af havnearealet, særligt adgangen for sejlere vil blive påvirket. Se slides for kort og gennemgang af løsningen.

Når der laves anlægsoverslag bruger vi Trafikministeriets anvisninger til beregning af anlægsbudgetter i offentlige projekter. Derfor er der et usikkerhedstillæg på 40% for projekter på land og 50% for projekter på vand. Løsning 1 har et samlet anlægsoverslag på 14,4 mio. kr.

Spørgsmål: Hvor langt går en mur under jorden?

COWI: ca. det samme som overhøjden.

Kommentar: Jorden er opfyldt; vandet vil kunne løbe under.

COWI: Der er endnu ikke lavet jordbundsundersøgelse. Mange steder hvor man har dige er der en vandtransport under jorden. Det handler om at minimere dette og gøre vandmængden håndterbar.

Hvad er et L-element?

COWI: Det er et beton element formet som et L, bunden af L'et nedgraves derved dannes en mur.

Løsning 2: Sluse under Vestergade og landanlæg –diger, mure.

Løsning 2 består af landanlæg magen til dem beskrevet i løsning 1, der sættes dog en sluseport under vejbroen ved Vestergade. Se præsentation for kort og gennemgang af løsningen.

Det betyder at der ikke vil være behov for at hæve kajkanten langs med kanalen. Sluseportene vil skulle aktivt lukkes i tilfælde af højvande. Se slides for kort og gennemgang af løsningen.

Løsning 2 har et samlet anlægsoverslag på 18,3 mio. kr. Til gengæld slipper man for en mur langs kanalen.

Spørgsmål: Hvad betyder det for vandstanden i havnen hvis man lukker af?

COWI: Det betyder ikke noget, da det er en højvandshændelse i Storebælt der kontrollerer vandstanden inde i Skælskør.

Spørgsmål: Er fjorden ikke et reservoir?

COWI: Nej.

Løsning 3: Sluse i den ydre del af havnen og kortere landanlæg på hver side af haven

Løsning 3 er baseret på en sluse over havneindløbet og en ny mole på nord siden af havnen. Se præsentation for kort og gennemgang af løsningen.

Denne løsning vil stadigvæk kræve landanlæg, nogle områder ligger meget lavt – der skal bygges op i 170-180 m over nuværende terræn. Med denne løsning vil skibe med en bredde på 10 meter fortsat kunne komme ind i havnen. Se slides for kort og gennemgang af løsningen.

Løsning 3 har et samlet anlægsoverslag på 35,9 mio. kr. Til gengæld får man en totalsikring af alle arealerne – også havnearealerne.

Spørgsmål: Kunne der ikke være en løsning ude ved indsejlingen? Slagternæse er det smalleste sted i fjorden.

COWI: Det vil blive meget dyrt. Der er desuden tale om et naturareal omfattet af international naturbeskyttelse – så det må man faktisk ikke, når der findes alternativer.

Kommentar fra salen: der vil ske en forskydning af strømmen, hvis man indsnævre sejlrenden.

COWI: Man kan evt. lave gennemløbsrør i molen, der kan lukkes ved højvande.

Kommentar fra salen: Slagternæse er det smalleste sted på fjorden. Har du nogensinde været ude og se på det?

COWI: Jo tættere man kommer på byen jo bedre. Så påvirkes de beskyttede naturområder mindre.

Kommentar fra salen: En betonkant på en meter rundt i hele byen vil også ødelægge naturen.

Spørgsmål: Det er ca. hver 10. år der sker en hændelse, hvad vil det betyde for naturen?

COWI: Udover lukningen af slusen så er det også selve anlægget, der vil påvirke naturen. Det vil inddrage dele af det beskyttede areal.

Principper for partsfordeling

V/Jørgen Grüner, formand for Miljø-, Plan- og landdistriktsudvalget [MPL].

Det grundlæggende princip i kystbeskyttelsessager er, at den der har nytte skal betale for højvandssikring. Kommunen igangsætter og kører processen og kan pålægge borgerne at betale for højvandssikringen. Vi har erfaringer fra andre projekter. Det kan blive en dyr fornøjelse i Skælskør, anlægget er dyrt og der er relativt få at pålægge bidrag.

Antallet af sikrede bygninger er omkring 95 ved løsning 1 og stiger ikke med særligt mange når der ses på løsning 2 og 3. For os som politikere er det vigtigt, at vi kan se alle borgerne i øjnene særligt dem i andre højvandssikrede områder i f.eks. Korsør og Halskov.

Når der sammenlignes med Korsør bymidte kan man se, at der er tale om vidt forskellige byer – men med samme udfordring. Der er mange flere borgere i Korsør til at betale for en løsning.

Kommentar: Borger forudsætter at hans husværdi vil falde, hvis der bygges en mur foran hans hus.

Når man laver en partsfordeling skal den være relativ enkel og overskuelig.

Spørgsmål: Kunne kommunen vælge at betale?

Jørgen Grüner: Som udgangspunkt skal borgerne betale. Hvis vi alle har nytte af det kan kommunen vælge at betale. Vi skal bare kunne se alle borgere i kommunen i øjnene.

Kommentar: For dem der får kystbeskyttelses anlægget vil det også betyde at ejendomsværdien falder.

Jørgen Grüner: Selve modellen for bidragsmodellen skal vi drøfte de næste par måneder.

Spørgsmål: Naturområde ved indsejlingen. Hvad er forskellen?

Jørgen Grüner: Landløsningen kommer fri af naturbeskyttelsen, man skal vælge den løsning der har mindst påvirkning på naturen. Løsning 2 og 3 kan også blive svære at få tilladelse til.

Spørgsmål: Hvad med de bygningerne på havnen, der ikke bliver beskyttet?

Jørgen Grüner: Der vil man kunne lave lokale løsninger omkring bygningerne.

Spørgsmål: Hvilke muligheder er der hvis man siger nej?

Jørgen Grüner: Kommunen kan pålægge grundejere at betale.

Kommentar: Vores problem er havvandsstigning fra havet. Det bedste er en sluse – det har man gjort i Holland. Så det kan vi også her. Efterlysning af projekt ved Slagternæse.

Kommentar: De tre løsninger kan vi ikke bruge. Vi foreslår et projekt for Slagternæse.

Jørgen Grüner: Der er udarbejdet et forslag der afdækker mulighederne i yderfjorden. Der er naturbeskyttelsen som vil gøre at projektet ikke kan gennemføres. Hvis der findes alternative landløsninger – får vi det ikke godkendt. Der henvises til dige projektet i Jyllinge Nordmark.

Den videre proces

V/ Sofie Astrup, projektleder Slagelse Kommune:

De her projekter kan komme til at tage rigtig lang tid. Det er ikke den tekniske løsning, der er svær. Det svære er, at komme frem til enighed og et projekt som alle vil være med til.

Sluse eller landanlæg, det skal politisk besluttes om der skal arbejdes med en sluse eller et landanlæg. Derefter skal der udarbejdes et konkret projekt, det er her jordbundsanalyser, partsfordeling og "design" mm. Bliver specificeret. I vil derfor alle blive inddraget igen.

Workshop den 17. marts for bymidtegruppe. Workshop for de grundejere den 26. marts. Mødet for grundejere indkaldes via e-Boks.

Workshop om helhedsplan den 18. maj. Alle er velkomne.

Spørgsmål: Hvad med dem som ikke har et hus og ikke er grundejer?

Sofie Astrup: Du vil ikke blive indkaldt til workshop, men til borgermøde.

Spørgsmål og kommentarer

Spørgsmål: Er det korrekt forstået, at kommunen kan vælge en løsning og pålægge udgiften til grundejerne?

Administrationen: Ja.

Spørgsmål: En ting er anlægsudgifter – noget andet er driftsudgifter. Hvor store er de?

COWI: Husk på at vi er meget tidligt i projektet og der er stor usikkerhed. Der er ikke så meget drift på den landbaserede løsning. Der er lidt mere på løsning 2 og mest på løsning 3 da slusen kræver et mere vedligehold og drift f.eks. test af at teknikken fungerer.

Spørgsmål: Hvem står for driften?

Jørgen Grüner: Det gør kommunen.

Spørgsmål: Søger vi fonde?

Administrationen: Vi har søgt Realdania i forbindelse med deres projektpulje "Byerne og det stigende havvand" til projektet i Korsør, men fik nej. Vi kan evt. prøve anden runde i forbindelse med højvandsskringen af Skælskør.

Kommentar: Kommunen bestemmer – borgerne betaler. Skitserne er værdiløse. Den rigtige løsning ligger ude ved Slagternæs. Bifald fra salen.

Spørgsmål: Bliver der nedsat et digelag?

Administrationen: Nej.

Spørgsmål: Hvornår kan vi forvente at der skal ske noget?

Jørgen Grüner: Vigtigt at processen kommer til at gå hurtigt. Så der ikke skabes usikkerhed for grundejere i forhold til betaling og tidshorisont. Husk at der er fordelagtig finansiering. Så ro på.

Spørgsmål: Er det rigtigt at man kan trække det over ejendomsskatten.

Jørgen Grüner: Ja.

Spørgsmål: Hvor meget vægter det at der skal laves 1,5 m mur rundt i byen.

Jørgen Grüner: Det er vigtigt at holde den arkitektoniske del ude af partsfordelingen. Det har man gjort i Korsør, de bidragspligtige borgere skal kun betale til den tekniske løsning, altså det der bidrager til sikring.

Spørgsmål: Projekt ved Kobæk Strand – den når næsten hele vejen hen til indsejlingen.

Administrationen: Nej, det gør den ikke.

Kommentar: Hvorfor skal vi haste – I kan høre at der er mange der ikke synes det dur.